

Voorstel

Gemeenteraad

Datum: 15 mei 2018
Zaak: 2018-007812
Portefeuillehouder: Erik Drenth

Opsteller: Esther Zuidema
Mailadres: esther.zuidema@midden-groningen.nl
Stukken ter inzage: -

Onderwerp: Opheffing basisscholen door fusies

1. Voorstel

- Instemmen met de opheffing van het BRIN-nummer van de OBS Europaschool (09RC) in Muntendam per 1 augustus 2018 op grond van artikel 14 lid 5 van de Statuten van Stichting OPRON.
- Afzien van overname van OBS Ruitenvelder in Froombosch op grond van artikel 159 lid 2 van de Wet Primair Onderwijs.

2. Inleiding

Twee schoolbesturen van het openbaar basisonderwijs hebben de raad en het college laten weten dat zij basisscholen willen fuseren. Stichting OPRON wil de OBS Europaschool en de OBS Burgemeester Verkruijsschool met ingang van 1 augustus 2018 fuseren. Beide basisscholen zijn gevestigd in Muntendam. Stichting OPOS wil OBS Ruitenvelder in Froombosch en OBS De Kinderboom in Slochteren met ingang van 1 augustus 2019 fuseren.

Het gevolg van deze fusies is dat één van de basisscholen wordt opgeheven. Stichting OPOS wil OBS Ruitenvelder opheffen. Stichting OPRON wil de OBS Europaschool opheffen. Op grond van de bevoegdheden vastgelegd in de Wet Primair Onderwijs en de Statuten van Stichting OPRON dient de raad hier besluiten over te nemen.

3. Publiekssamenvatting

Twee schoolbesturen van het openbaar basisonderwijs hebben het plan om basisscholen op te heffen. Deze basisscholen gaan namelijk fuseren met andere basisscholen. Het gaat om OBS Ruitenvelder in Froombosch die samengaat met OBS De Kinderboom in Slochteren. De andere basisschool is de OBS Europaschool die samengaat met de OBS Burgemeester Verkruijsschool in Muntendam.

De gemeente moet zorgen voor voldoende openbaar basisonderwijs. In de Wet op het Primair

Onderwijs is daarom vastgelegd dat een schoolbestuur van het openbaar basisonderwijs de gemeente de mogelijkheid moet geven om de basisscholen over te nemen voordat ze worden opgeheven. Als de gemeente dan vindt dat het voor de bereikbaarheid van het openbaar basisonderwijs nodig is dat een basisschool blijft bestaan, kan zij zelf het schoolbestuur van die basisschool worden.

De raad wordt voorgesteld om de basisscholen niet over te nemen. Het openbaar basisonderwijs blijft ook na opheffing van deze twee basisscholen voldoende bereikbaar voor de kinderen in Midden-Groningen.

4. Bevoegdheid van de raad

De gemeente heeft de zorgplicht voor voldoende bereikbaar openbaar basisonderwijs zoals opgenomen in de Grondwet. In artikel 159 lid 2 van de WPO staat dat een schoolbestuur van het openbaar onderwijs een school pas kan opheffen nadat de gemeente de gelegenheid heeft gekregen om het bevoegd gezag over te nemen. Door zelf als bevoegd gezag op te treden kan de gemeente garanderen dat er voldoende en bereikbaar openbaar basisonderwijs is voor alle leerlingen.

Een schoolbestuur van het openbaar onderwijs moet uiterlijk op 1 augustus van het schooljaar voorafgaand aan de datum van opheffing de gemeente informeren over de opheffing. De gemeenteraad dient dan voor 1 februari daaropvolgend een besluit te nemen over het al dan niet overnemen van de school.

Verder heeft de gemeenteraad de bevoegdheid om te bepalen of Stichting OPRON een basisschool wel of niet langer in stand moet houden. Dit is vastgelegd in artikel 14 lid 5 van hun Statuten. Dit geldt niet voor basisscholen van Stichting OPOS of Stichting Ultiem. Zij kunnen besluiten om een basisschool zelf niet langer in stand te houden. Voordat zij de basisschool kunnen opheffen moeten zij dus nog wel eerst de gemeenteraad de kans geven om de basisschool over te nemen op grond van artikel 159 lid 2 van de WPO.

5. Beoogd effect

Kwalitatief goed en voldoende aanbod van het openbaar basisonderwijs in de gemeente Midden-Groningen.

6. Historische context

Fusie OBS Europaschool- OBS Burgemeester Verkruijenschool

De raad van de voormalige gemeente Menterwolde heeft op 26 juli 2017 een brief ontvangen van Stichting OPRON waarin het schoolbestuur aankondigt dat zij de OBS Europaschool en de OBS Burgemeester Verkruijenschool wil fuseren. In het najaar van 2017 zou een formele mededeling aan de raad volgen met het verzoek om in te stemmen met de opheffing. Dit verzoek is uiteindelijk ingediend op 15 mei jl.

Verder heeft Stichting OPRON aan het college gevraagd om een advies te geven over de fusie tussen de OBS Europaschool en de OBS Burgemeester Verkruijenschool. Op grond van artikel 64 van de WPO moet een schoolbestuur bij een fusie een fusie-effectrapportage opstellen. In de fusie-effectrapportage staan de gevolgen van de fusie beschreven voor personeel, leerlingen en ouders. Een fusie-effectrapportage moet een advies over de wenselijkheid bevatten van het college van Burgemeester en Wethouders. Een schoolbestuur dient de rapportage ter instemming voor te leggen aan de betrokken medezeggenschapsraden.

Het college heeft op 29 mei 2018 besloten om een positief advies te geven onder het voorbehoud dat de gemeenteraad instemt met de opheffing van de OBS Europaschool op grond van artikel 14 lid 5 van de Statuten Stichting OPRON en afziet van overname van de OBS Europaschool.

Het is de bedoeling dat over ongeveer 5 jaar (verwachte realisatie eind 2022) de 3 basisscholen in Muntendam samen met dorpsfuncties worden gehuisvest in een multifunctionele accommodatie (MFA) in het centrum van Muntendam. De raad van voormalige gemeente Menterwolde heeft op 7 november 2017 de centrumvisie Muntendam vastgesteld en een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld voor dit plan. In 2018 wordt het programma van eisen voor de MFA verder uitgewerkt en wordt een nieuwe kostenraming opgesteld. Op basis daarvan moet de raad nog een besluit nemen over de definitieve invulling van de MFA.

Stichting OPRON geeft aan dat de periode totdat de MFA gerealiseerd is, te lang duurt om de OBS Europaschool zelfstandig te laten voortbestaan en wil daarom de basisscholen alvast fuseren. Zij streeft ernaar om het onderwijs te continueren vanaf de OBS Burgemeester Verkruijenschool.

Fusie OBS Ruitenvelder- OBS De Kinderboom

Stichting OPOS heeft op 14 maart 2018 aan de raad medegedeeld dat zij OBS Ruitenvelder wil opheffen per 1 augustus 2019. Daarbij heeft Stichting OPOS aan het college gevraagd om een advies te geven over de fusie tussen de OBS Ruitenvelder en OBS De Kinderboom voor de fusie-effectrapportage. Het college adviseert positief onder het voorbehoud van het besluit van de raad.

In het programmaplan onderwijshuisvesting van de gemeente Slochteren, dat door de raad van de voormalige gemeente Slochteren is vastgesteld op 10 november 2016, is bij de planvorming voor het aardbevingsbestendig en toekomstbestendig maken van de onderwijshuisvesting, al rekening gehouden met de fusie tussen deze basisscholen. Deze fusieschool zal samen met CBS De Wegwijzer in 2019 gehuisvest gaan worden in het te realiseren kindcentrum in Slochteren.

Aanvankelijk was het de bedoeling van Stichting OPOS om OBS Ruitenvelder in Froombosch samen te voegen met OBS De Oetkomst in Kolham. De ouders van de leerlingen van OBS Ruitenvelder gaven echter aan dat zij een sterke voorkeur hadden voor de fusie met OBS De Kinderboom en daar hun kinderen te zullen aanmelden als de locatie in Froombosch opgeheven wordt.

7. Argumenten

Fusie OBS Europaschool- OBS Burgemeester Verkruijsschool

Stichting OPRON wenst het onderwijs voor de leerlingen van de basisscholen vanaf 1 augustus 2018 voort te zetten vanuit het huidige schoolgebouw van de OBS Burgemeester Verkruijsschool totdat de MFA in het centrum van Muntendam gerealiseerd is. Het openbaar basisonderwijs in Muntendam blijft daarmee na de opheffing van de OBS Europaschool voldoende bereikbaar voor alle leerlingen. De huidige afstand tussen beide basisscholen is minder dan 1 km. De gemeente voldoet ook na de opheffing van de OBS Europaschool aan haar zorgplicht. Stichting OPRON vindt de omvang van de OBS Europaschool te klein. Deze basisschool telt nu 70 leerlingen en dat vindt het schoolbestuur onvoldoende om nog kwalitatief en betaalbaar onderwijs te bieden.

Bij de voorbereiding van de fusie zijn de ouders, leerlingen en medezeggenschapsraden intensief betrokken en iedereen is voorbereid om met ingang van 1 augustus 2018 samen te gaan. Nieuwe leerlingen zijn alvast ingeschreven op de OBS Verkruijsschool. Het is van belang dat de raad voor 1 augustus 2018 een besluit neemt over de opheffing van de OBS Europaschool. Als de raad op een later moment in 2018 een besluit neemt, betekent dit dat Stichting OPRON niet meer in aanmerking komt voor fusie-faciliteiten vanuit het rijk.

Fusie OBS Ruitenvelder- OBS De Kinderboom

De raad heeft hier met de vaststelling van het scholenprogramma huisvesting onderwijs besloten om de huisvesting van OBS Ruitenvelder niet langer in stand te houden. Besloten is om in Slochteren een kindcentrum te realiseren waarin (de leerlingen van) OBS Ruitenvelder en OBS De Kinderboom gehuisvest zullen worden samen met de leerlingen van CBS De Wegwijzer. Het opheffen van de OBS Ruitenvelder vloeit hieruit voort.

Het openbaar basisonderwijs blijft voldoende bereikbaar voor de leerlingen uit Froombosch. De afstand tussen Froombosch en de beoogde locatie van het kindcentrum in Slochteren is minder dan 3 km. Volgens de WPO dient de dichtstbijzijnde basisschool op een afstand van minder dan 10 km te liggen.

8. Kanttekeningen en risico's

Geen besluit mogelijk voor 1 februari voor overname OBS Europaschool

Stichting OPRON heeft pas bij brief van 15 mei jl. hun besluit tot opheffing van de OBS Europaschool medegedeeld conform artikel 159, tweede lid, van de WPO. We hebben eerder een brief ontvangen van Stichting OPRON op 26 juli 2017 die alleen een voornemen tot hun besluit bevatte. Hierdoor was het voor de raad niet mogelijk om voor 1 februari 2018 een besluit te nemen over het wel of niet overnemen van deze basisschool. We hebben in overleg met Stichting OPRON besloten om dit nu wel voor te leggen, zodat de gewenste fusie in kan gaan per 1 augustus 2018.

Statuten OPRON wijken af van de statuten van Stichting Ultiem en Stichting OPOS

Stichting OPRON kan niet zelf bepalen dat zij als bestuur een basisschool niet langer in stand houdt. Dit is voorbehouden aan de gemeenteraad zoals vastgelegd in hun Statuten. Dit geldt niet voor basisscholen van Stichting OPOS of Stichting Ultiem. Voordat zij een basisschool kunnen opheffen moeten zij overigens nog wel eerst de gemeenteraad de kans geven om de basisschool over te nemen op grond van artikel 159 lid 2 van de WPO. Het is wenselijk dat de wijze waarop de gemeenteraad haar toezichthoudende rol invult gelijk is voor elk openbaar schoolbestuur binnen de gemeente. We gaan daarom in overleg met de gemeente Stadskanaal, Veendam en Stichting OPRON over een mogelijke aanpassing van de Statuten op dit onderdeel.

Huisvesting leerlingen in de OBS Burgemeester Verkruijsschool

Stichting OPRON wil het onderwijs van de fusieschool voortzetten op de locatie van de OBS Burgemeester Verkruijsschool. Dit betekent dat er 70 leerlingen extra gehuisvest moeten worden

op deze locatie. Het huidige schoolgebouw heeft nu onvoldoende ruimte voor deze nieuwe instroom. Naar verwachting is het tekort tijdelijk voor een periode van 2 jaren. Stichting OPRON is in gesprek met de medezeggenschapsraden over de wijze waarop de extra ruimte gecreëerd wordt. Dit kan met inpassende aanpassingen, uitbreiding op het terrein met een noodlokaal of via medegebruik door bijvoorbeeld 1 of 2 groepen te huisvesten in de OBS Europaschool. Stichting OPRON zal de kosten voor de huisvesting dragen. Het is immers ook de wens van het schoolbestuur om alvast te fuseren voordat de MFA gereed is.

Verkeersveiligheid locatie OBS Burgemeester Verkruijsschool

Stichting OPRON heeft zorg geuit over de huidige en toekomstige verkeersveiligheid rondom de locatie van de OBS Burgemeester Verkruijsschool. De basisschool heeft Veilig Verkeer Nederland ingeschakeld om samen te kijken naar educatieve en gedragsmaatregelen. Met de instroom van 70 leerlingen nemen de verkeersbewegingen toe. We doen verder onderzoek naar de verkeersveiligheid van deze locatie. Dit kan ertoe leiden dat ook fysieke maatregelen noodzakelijk zijn. De kosten zijn voor de gemeente.

9. Financiële paragraaf

Fusie OBS Europaschool- OBS Burgemeester Verkruijsschool

Zodra Stichting OPRON geen gebruik meer maakt van het huidige schoolgebouw en terrein van de OBS Europaschool, valt het juridische eigendom terug naar de gemeente.

De kapitaallasten van dit schoolgebouw zijn opgenomen in de gemeentelijke begroting 2018-2021. Dit wordt niet beïnvloed door dit voorstel. De herbesteding van dit schoolgebouw wordt meegenomen in het programma huisvesting - onderdeel centrumplan Muntendam.

In een eerder besluit van de raad van de gemeente Menterwolde over de centrumvisie van Muntendam is vastgelegd dat deze locatie in eerste instantie 'vergroend' wordt. Op basis hiervan moet rekening worden gehouden met de volgende kosten: sloopkosten, afboeken van de restant boekwaarde van het schoolgebouw, inrichtingskosten en onderhoudskosten van het terrein.

De verschillende mogelijkheden met betrekking tot het schoolgebouw zullen in een separaat voorstel aan uw raad worden uitgewerkt, evenals de bijbehorende financiële consequenties.

We maken mogelijk incidentele kosten voor noodzakelijke verkeersmaatregelen rondom de locatie van de OBS Burgemeester Verkruijsschool. Zodra deze kosten in beeld zijn, wordt de raad

geïnformeerd via de tussentijdse rapportage. Mochten de verkeersmaatregelen een forse investering met zich meebrengen dan leggen we dit ter besluitvorming voor aan de raad. We gaan vooralsnog uit van een maximaal noodzakelijk budget ter hoogte van € 30.000.

Fusie OBS Ruitenvelder- OBS De Kinderboom

Binnen het programmaplan onderwijshuisvesting gemeente Slochteren is rekening gehouden met de huisvestingskosten van de fusie tussen OBS Ruitenvelder en OBS De Kinderboom. Er is budget gereserveerd voor de bouw van een kindcentrum in Slochteren waarin de leerlingen van de fusieschool worden gehuisvest en er is budget gereserveerd voor de kosten die gemoeid zijn met het vrijkomen van de bestaande locaties.

10. Communicatie

Nadat de raad een besluit heeft genomen, zullen we Stichting OPRON en Stichting OPOS informeren.

11. Draagvlak en vervolgtraject (afstemming, tijdpad)

Het raadsvoorstel is juridisch getoetst en voldoet aan de geldende wet- en regelgeving. Nadat de raad heeft ingestemd met dit voorstel, kunnen Stichting OPRON en Stichting OPOS verder uitvoering geven aan het fusietraject. De schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de afstemming met hun medezeggenschapsraden.

Stichting OPRON dient de werkzaamheden in het schoolgebouw en op het terrein van de OBS Burgemeester Verkruijsschool voor het creëren van extra ruimte af te stemmen met de gemeente. De gemeente is namelijk de juridische eigenaar van het gebouw en terrein. Verder zal de gemeente op korte termijn onderzoek (laten) doen naar de verkeerssituatie rondom deze locatie.

De realisatie van de huisvesting van de fusieschool OBS Ruitenvelder- OBS De Kinderboom vindt plaats binnen het programmaplan onderwijshuisvesting.

Pagina: 8 van 8
Datum: 15 mei 2018
Zaak: 2018-007812

Burgemeester en wethouders van de gemeente Midden-Groningen,

Rein Munnikma
Burgemeester

Henk Mulder
Secretaris

Bijlage:

- 1 Brief Stichting OPRON met het voornemen tot fusie d.d. 26 juli 2017
- 2 Brief Stichting OPRON met het besluit tot fusie van de OBS Europaschool en de OBS Verkruijsenschool d.d. 15 mei 2018
- 3 Statuten Stichting OPRON
- 4 Fusie-effectrapportage OBS Europaschool en OBS Burgemeester Verkruijsenschool
- 5 Brief Stichting OPOS met het besluit tot fusie van OBS Ruitenvelder en OBS De Kinderboom d.d. 14 maart 2018
- 6 Fusie-effectrapportage OBS Ruitenvelder en OBS De Kinderboom